

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ
ТА АУДИТУ**

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

КАЧКОВСЬКА ОЛЕКСАНДРА ОЛЕКСАНДРІВНА

УДК:657.1.351

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ЗАПАСІВ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ
ЕКОНОМІКИ**

Спеціальність 071 – облік і оподаткування

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело

_____ О.О. Качковська

Науковий керівник
Савченко Наталія Миколаївна,
Кандидат економічних наук, доцент

Житомир – 2021

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Поліського національного університету

Рецензент: _____
(місце роботи, посада, підпис і прізвище та ініціали)

Висновок комісії за результатами попереднього захисту:

Голова комісії _____
(підпис) _____
(прізвище та ініціали)

Висновок кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту за результатами попереднього захисту:

Протокол засідання кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту № __ від _____ року.

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
д.е.н., проф. Мороз Ю.Ю. _____
(підпис)

« __ » _____ р.

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Студентка _____ Качковська О.О. _____ захистила кваліфікаційну
(прізвище та ініціали)
роботу з оцінкою за шкалою ECTS _____, сума балів _____ за
національною шкалою з оцінкою _____

Секретар ЕК _____
(підпис) _____
(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Качковська О.О. Облік і контроль запасів в державному секторі економіки

Кваліфікаційна робота на здобуття наукового освітнього ступеня магістра за спеціальністю 071 – облік і оподаткування. – Поліський національний університет, Міністерства освіти і науки України, Житомир, 2021.

В кваліфікаційній роботі розглянуто теоретико-методологічні засади обліку та контролю запасів в підприємствах державного сектору економіки: визначено економічний зміст категорії «запаси», поданий їх класифікаційний поділ, охарактеризовано особливості проведення оцінки запасів при їх надходженні та вибутті. Зроблено критичний огляд чинних нормативно-правових актів та проблемних аспектів щодо ведення обліку запасів та проведення контрольних заходів з метою підтвердження достовірності облікових даних.

На прикладі Житомирського державного університету ім. І. Франка проведено дослідження практичного досвіду функціонування систем обліку та контролю запасів, а саме: дана характеристика елементів облікової політики навчального закладу, наведено перелік первинної документації, що використовується для відображення надходження, зберігання та використання запасів, охарактеризовано аналітичний розріз ведення обліку запасів та порядок відображення господарських операцій на рахунках обліку. Доведено, що основним методологічним інструментарієм контролю запасів є інвентаризаційна перевірка.

В розробленому інноваційному проекті щодо організації обліку та контролю надходження та використання запасів в підприємствах державного сектору економіки наведено шляхи удосконалення документального оформлення господарських операцій, а також розроблена модель комплексної автоматизації облікового процесу.

Ключові слова: запаси, державний сектор економіки, інвентаризація, оцінка, облікова політика, видатки

ABSTRACT

Kachkovska O.O. Accounting and control of stocks in the public sector of the economy

Qualification work for a master's degree in specialty 071 - Accounting and Taxation. - Polissya National University, Ministry of Education and Science of Ukraine, Zhytomyr, 2021.

The theoretical and methodological principles of inventory accounting and control in public sector enterprises are considered in the qualification work: the economic content of the category "inventories" is determined, the classification division is provided, features of inventory assessment at their receipt and disposal. A critical review of current regulations and problematic aspects of inventory accounting and control measures to confirm the accuracy of accounting data.

On the example of Zhytomyr State University. I. Franko conducted a study of practical experience in the accounting and control of inventories, namely: a description of the elements of accounting policy, a list of primary documentation used to reflect the receipt, storage and use of inventories, described the analytical section of inventory and the order of business transactions on accounting accounts. It is proved that the main methodological tool of inventory control is inventory check.

The developed innovative project of the organization of the account and control of receipt and use of stocks in the enterprises of the public sector of economy gives ways of perfection of documentation of economic operations, and also the model of complex automation of accounting process is developed.

Keywords: inventories, public sector economy, inventory, valuation, accounting policy, expenditures

ЗМІСТ

Вступ	6
Розділ. Теоретико-методологічні основи обліку і контролю запасів в підприємствах державного сектору економіки	10
1.1 Економічний зміст запасів, як об'єкту обліку та контролю	10
1.2 Організація обліку та контролю надходження та використання запасів	13
1.3 Організаційно-економічна характеристика та аналіз господарської діяльності Житомирського державного університету ім. І. Франка	17
Розділ 2. Облік і контроль надходження та використання запасів	22
2.1 Завдання та роль обліково-контрольної системи щодо управління надходженням та використанням запасів	22
2.2 Облік надходження та використання запасів в підприємствах державного сектору економіки	26
2.3 Система та інструменти контролю за надходженням та використанням запасів	30
Висновки	35
Список використаних джерел	38
Додатки	45
Інноваційний проект організації обліку та контролю надходження та використання запасів в підприємствах державного сектору економіки	66

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Трансформація положень нормативно-правових актів, що регулюють порядок ведення обліку в підприємствах державного сектору економіки в 2015 році наблизила НП(С)БОДС до вимог міжнародних стандартів обліку та прямо вплинула на порядок ведення обліку запасів щодо розкриття облікової інформації. Започатковані нововведення спричинили необхідність проведення змін в обліковій політиці підприємств державного сектору економіки, елементи якої впливають на формування звітних показників.

Запаси в підприємствах державного сектору, предметом діяльності яких є надання послуг, є важливим об'єктом обліку та контролю, вони мають значну питому вагу в структурі активів та забезпечують безперервність господарської діяльності установ. На відміну від підприємств, основною метою діяльності яких є одержання прибутку, підприємства державного сектору економіки вартість використаних запасів не включають в калькуляційні розрахунки, а проводять списання їх вартості за встановленим КЕКВ на відповідні видатки кошторису установи. Відповідно до вимог бюджетного обліку, можливим є не повне використання запасів, їх залишок може бути переведений на наступний бюджетний рік. Шляхи вибуття запасів в підприємствах державного сектору економіки чітко прописуються в установчих документах, а у випадку надання спектру послуг на платній основі – на основі кошторису.

Так як номенклатура запасів в підприємствах державного сектору економіки містить значний перелік найменувань, важливим є правильна організація обліку запасів, із врахуванням специфічних особливостей діяльності конкретної установи, а також використання методологічного інструментарію при контрольних перевірках за для забезпечення раціонального їх використання.

Теоретичними та практичними аспектами ведення бухгалтерського обліку запасів в підприємствах державного сектору економіки займалися провідні українські вчені. Особливо слід відмітити вклад таких науковців, як: Ф.Ф. Бутинця, М. Должанського, В.П. Завгороднього, Я.Д. Крупки, В.Г. Лінника, М.С. Пушкаря, І.Б. Садовської, В.В. Сопка, Є.В. Мниха та ін.. В своїх працях вони розглядали економічний зміст категорії «запаси», давали характеристику нормативно-правовому забезпеченню бухгалтерського обліку, порядку формування первісної вартості запасів та іншим проблемним питанням.

Проте перманентні зміни, що відбуваються в системі нормативного забезпечення обліку та контролю запасів, вимагають проведення подальших наукових досліджень, що і обумовило вибір теми представленої кваліфікаційної роботи.

Метою роботи є дослідження теоретико-методологічних та практичних аспектів ведення бухгалтерського обліку запасів та застосування контрольних процедур з метою забезпечення раціонального їх використання, а також виокремлення шляхів удосконалення обліково-контрольного процесу в підприємствах державного сектору економіки. Досягнення мети стало можливим завдяки виокремленню та досягненню поставлених завдань:

- вивчення економічного змісту категорії «запаси» як об'єкту обліку та контролю;
- характеристики теоретико-методологічних основ обліку і контролю запасів в підприємствах державного сектору економіки;
- виокремленню завдань та визначенні роль обліково-контрольної системи щодо управління надходженням та використанням запасів;
- вивчення системи та інструментів контролю за надходженням та використанням запасів;
- побудови інноваційного проекту організації обліку та контролю надходження та використання запасів в підприємствах державного сектору економіки.

Об'єктом дослідження виступає комплекс теоретичних та практичних питань обліку та контролю запасів в підприємствах державного сектору економіки на прикладі Житомирського державного університету імені Івана Франка. *Предметом дослідження* виступає процес обліку та контролю надходження та використання запасів в досліджуваному підприємстві державного сектору економіки.

Методами дослідження виступали, як загальнонаукові (аналіз та синтез – при вивченні економічного змісту категорії «запаси», індукція та дедукція – при характеристиці нормативно-правового забезпечення обліку запасів), так і специфічні: метод порівняння – при оцінці показників в динаміці, монографічний – при вивченні проблем обліку і контролю в державному секторі економіки, розрахунково-конструктивний – при розробці інноваційного проекту організації обліку та контролю надходження та використання запасів в підприємствах державного сектору економіки та інші методи.

Інформаційною базою дослідження виступають нормативно-правові акти, що регулюють порядок ведення обліку та застосування методологічного інструментарію контролю за порядком надходження та використання запасів в підприємствах державного сектору економіки: Закони України, кодекси, Постанови Кабінету Міністрів, методичні рекомендації, План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі; наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених. В кваліфікаційній роботі для характеристики практичних аспектів обліку та контролю надходження та використання запасів використані показники обліково-контрольної системи Житомирського державного університету імені Івана Франка за 2018-2020 роки

Практичне значення дослідження. Основні результати дослідження розкривають теоретико-методологічні аспекти ведення бухгалтерського обліку запасів та контролю за порядком їх надходження та використання. Отримані висновки дають змогу удосконалити порядок ведення обліку

запасів, посилюють контрольованість та аналітичність облікових даних, а також підвищують ефективність процесу прийняття управлінських рішень.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ЗАПАСІВ В ПІДПРИЄМСТВАХ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

1.1 Економічний зміст запасів як об'єкту обліку та контролю

Для забезпечення безперервності господарської діяльності підприємства будь-якої форми власності і сфери діяльності повинно мати необхідну кількість запасів. Запаси в даному випадку будуть виступати в якості однієї із складових господарських засобів суб'єкта господарювання, наявність оптимальної їх розміру.

Підприємства державного сектору економіки, як і інші підприємства, в ході здійснення своєї діяльності придбавають і використовують різні запаси. В зв'язку з цим, доцільним є розгляд економічного змісту категорії «запаси» (Додаток А). На основі проведеного огляду літературних джерел та думок вчених можна зробити висновок, що під запасами слід розуміти оборотні активи, що використовуються при наданні послуг бюджетною установою, забезпечують безперервність її діяльності та споживаються терміном до 1 року.

Що стосується відображення економічного змісту категорії запаси в нормативно-правових актах, то його визначення наведено в НП(С)БОДС 123 «Запаси». Відповідно до даного правового документа «запаси визнаються активом, якщо вартість запасів можливо достовірно визначити, існує ймовірність отримання суб'єктом державного сектору майбутніх економічних вигід, пов'язаних з їх використанням, та/або вони мають потенціал корисності» [32].

Для потреб управління порядком надходження та використання запасів в підприємствах державного сектору важливим є їх класифікаційний поділ (додаток Б). Представлений класифікаційний поділ запасів забезпечує: раціональність їх використання, виокремлення необхідного розрізу ведення

аналітичного обліку, ефективність організації складського обліку запасів, відповідність формування вартості запасів при надходженні та вибутті положенням чинних нормативно-правових актів, правильність віднесення вартості окремого виду запасів на конкретні рахунки бухгалтерського обліку та формування звітних показників.

Відповідно до НП(С)БОДС 123 запаси класифікують (рис.1.1):

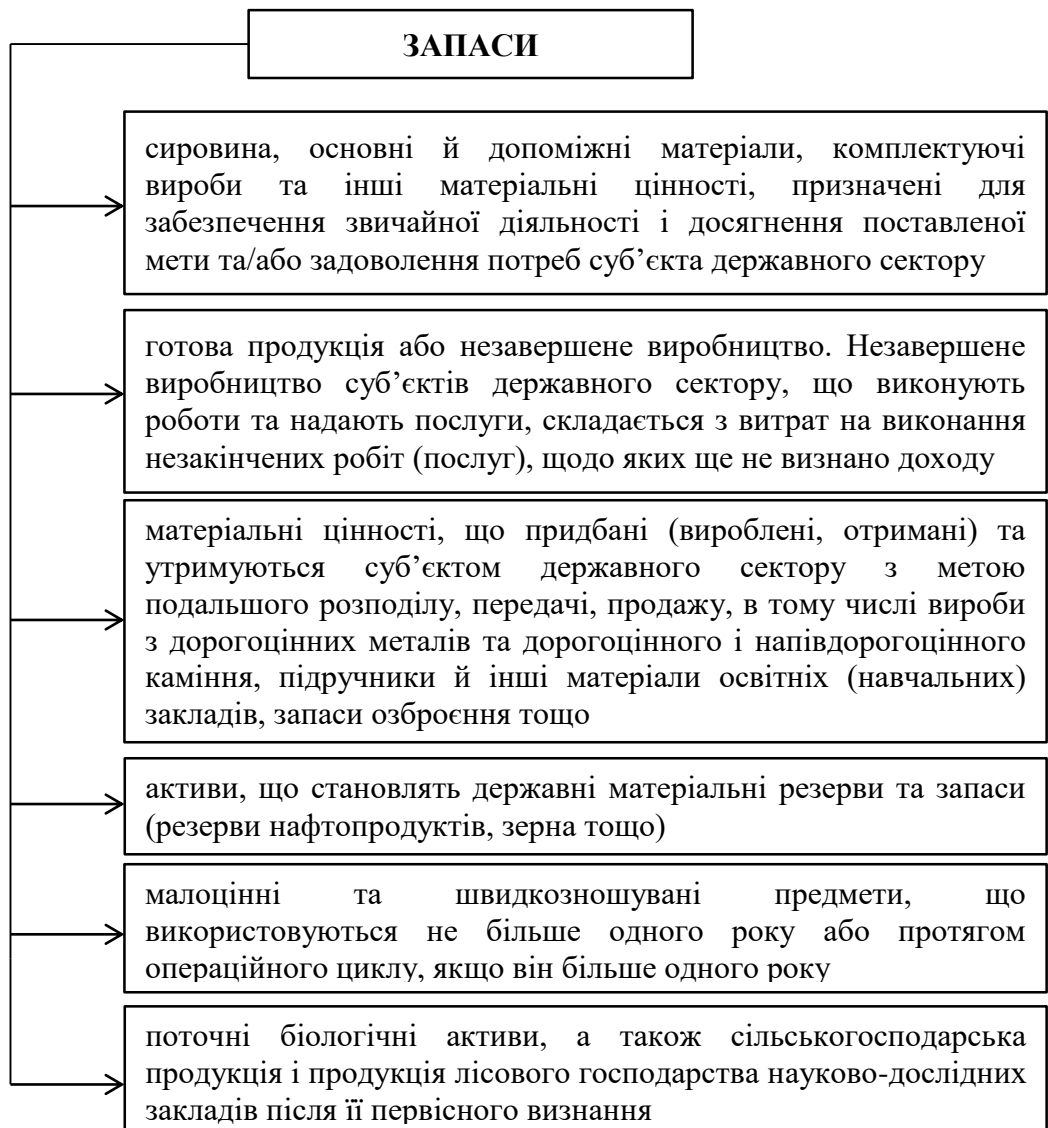

Рис. 1.1 Класифікація запасів відповідно до НП(С)БОДС 123 «Запаси»

Специфіка діяльності підприємств державного сектору економіки передбачає понесення видатків на основі використання економічної класифікації видатків.

Таблиця 1.1

Економічна класифікація видатків (КЕКВ) стосовно запасів

№	Економічна класифікація видатків (КЕКВ)	Вид запасів
1	1513-1518, 1812,1814-1816	Предмети, матеріали, обладнання, інвентар
2	1511	Продукти харчування
3	1512	Медикаменти та перев'язувальні матеріали

До складу запасів відповідний об'єкт бухгалтерського обліку відноситься у випадку дотримання таких умов (рис1.2):

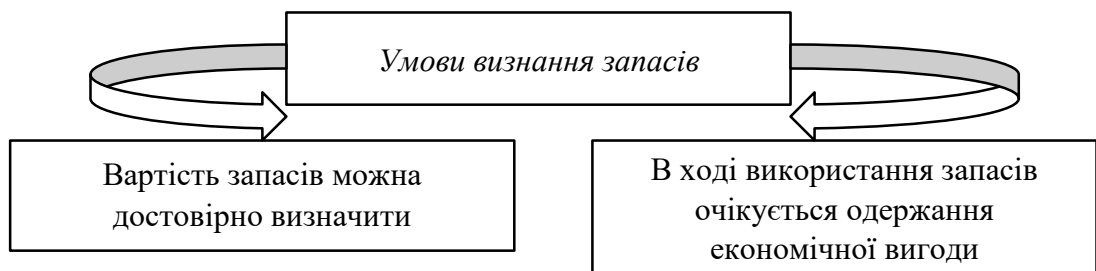

Рис. 1.2 Умови визнання запасів в підприємствах державного сектору економіки

У випадку визнання об'єктів у складі запасів важливою є проведення їх оцінки на всіх етапах: надходженні, зберіганні та вибутті. Основоположні принципи оцінки запасів наведені в НП(С)БОДС 123 «Запаси» [32]. Порядок оцінки запасів в підприємство державного сектору економіки, в залежності від джерел їх надходження, наведено в додатку В, а порядок оцінки запасів при їх вибутті – в додатку Г.

Слід відмітити, що запаси підприємств державного сектору економіки, у випадку однакових умов їх використання та призначення, можуть бути

оцінені лише за допомогою одного методу. Обраний метод фіксується в наказі «Про облікову політику установи». Вивчивши практику ведення підприємств державного сектору економіки, можна відзначити, що пріоритетним є використання при вибутті запасів у споживання методу ФІФО.

1.2 Організація обліку та контролю надходження та використання запасів

Кожне підприємство державного сектору економіки намагається ефективно та раціонально використовувати наявні матеріальні цінності. Адже постійна наявність в необхідному розмірі запасів дає змогу забезпечити безперебійність виконання робіт та надання послуг. Для того, щоб досягти ефективності використання в кожній установі велика увага приділяється обліково-контрольній системі. Оскільки ведення обліку в підприємствах державного сектору економіки чітко регламентується чинними нормативно-правовими актами, то доцільним є розгляд їх основних положень (додаток Д).

Ознайомившись із основними положеннями правового забезпечення обліку та контролю можна стверджувати, що більшість із них має загальний характер і актуальні питання ведення бухгалтерського обліку запасів не носять конкретний характер. Основним нормативно-правовим актом з обліку запасів вважається НП(С)БОДС 123 «Запаси» [32], який містить інформацію щодо порядку відображення інформації про запаси підприємств державного сектору економіки системою бухгалтерського обліку, а також у формах фінансової звітності.

Для побудови раціональної системи обліку запасів в підприємствах державного сектору доцільним є виокремлення завдань з обліку запасів:

- своєчасне та достовірне відображення за допомогою облікової документації операцій, пов'язаних із надходження, зберіганням та вибуттям запасів;
- правильна організація складського обліку та контроль за порядком зберігання, використання запасів в межах бюджетної класифікації;
- забезпечення раціональності використання запасів;
- проведення інвентаризаційних перевірок та виявлення фактів невикористання запасів за їх призначенням, а також прийняття на основі цієї інформації управлінських рішень, щодо можливих шляхів продажу таких запасів або їх списання;
- забезпечення дотримання положень чинних нормативно-правових актів, що регулюють порядок надходження, зберігання та вибуття запасів в підприємствах державного сектору економіки.

Послідовне виконання вище окреслених завдань дасть змогу ефективно управляти рівнем запасів в конкретному підприємстві державного сектору економіки та дотримуватися фінансово-бюджетної дисципліни.

Для належної організації обліку та контролю надходження та використання запасів доцільним є вивчення порівняння вітчизняних та міжнародних стандартів обліку з обліку запасів в державному секторі. Порівняльна характеристика наведена у додатку Ж.

Ми погоджуємося з думкою Т.В. Черкашиної та А.Д. Черкашина, які стверджують, що: «Обидва визначення базуються на Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 2 «Запаси» і не мають принципових відмінностей. Класифікація запасів за НП(С)БОДС 123 «Запаси» і МСБОДС 12 «Запаси» має різні напрями формування інформації про запаси. Так, на нашу думку, за МСБОДС 12 «Запаси» інформація про запаси формується за напрямами діяльності установ державного сектору: військова сфера; споживчі товари для звичайної діяльності установ, наукова діяльність; стратегічні запаси держави; запаси, що обслуговують фінанси держави; освітня сфера; земля і нерухомість, утримувані для продажу. Така

класифікація одразу відрізняє об'єкти обліку запасів держсектору від комерційних підприємств». [56]

Важливою в підприємствах державного сектору економіки є належна організація системи контролю за порядком надходження, зберігання та використання запасів. Адже, неналежний рівень його організації може призвести до (рис. 1.3):

Рис. 1.3 Результати контролю надходження, зберігання та використання запасів

Результативність використання контрольного інструментарію багато в чому залежить від раціональної організації обліку запасів, адже пріоритетно використовує саме облікову інформацію. Окрім того, системою контролю запасів використовуються технічні дані, якісні характеристики запасів та інша інформація.

Важливість проведення контролю полягає в тому, що саме в ході надходження, зберігання та використання запасів трапляється найбільша

кількість зловживань службовим становищем посадових осіб, виявляються факти нецільового використання запасів без врахування положень бюджетної класифікації.

Основними завданнями контролю запасів в підприємствах державного сектору економіки є:

- перевірка джерел надходження запасів та порядку формування їх первісної вартості;
- ознайомлення із порядком зберігання та раціонального, цільового використання запасів;
- виявлення фактів наявності залишків запасів або ж нестач, а також з'ясування причин виявлення таких відхилень і, можливо, винних осіб;
- перевірка перманентності дотримання норм чинних нормативно-правових актів, що регулюють порядок ведення обліку запасів в підприємствах державного сектору економіки та прийнятої в конкретній установі облікової політики щодо запасів;
- перевірка дотримання витрачання окремих видів запасів (наприклад, паливо-мастильних матеріалів, будівельних матеріалів, запасних частин та ін..).

Отже, в підприємствах державного сектору економіки для забезпечення ефективності процесу управління потрібною є інтеграція таких його функцій як облік та контроль. Завдяки такому поєднанню буде можливим накопичення інформації про діяльність установи з метою проведення аналітичних та контрольних процедур. Системи обліку і контролю запасів будуть взаємодіяти між собою та взаємно використовувати дані своїх систем.

1.3 Організаційно-економічна характеристика та аналіз господарської діяльності Житомирського державного університету ім. І. Франка

Житомирський державний університет ім. І. Франка є закладом вищої освіти, що здійснює освітню та наукову діяльність, що заснований на державній власності та відноситься до складу неприбуткових організацій. Університет підпорядковується Міністерству освіти та науки України та здійснює свою діяльність відповідно до установчих документів (додаток З).

Житомирський державний університет ім. І. Франка має самостійний баланс, відкриті рахунки в банківських установах, в органах казначейської служби України. Основною метою діяльності Університету є підготовка висококваліфікованих спеціалістів для освітніх та наукових закладів за всіма ступенями вищої освіти.

Структура Житомирського державного університету ім. І. Франка (рис. 1.4):

В Університеті для належної організації бухгалтерського обліку, розроблене Положення про бухгалтерію Житомирського державного університету ім. І. Франка (Додаток К) в якому зазначаються всі посадові обов'язки працівників бухгалтерії та повноваження головного бухгалтера. Також в даній установі розроблений наказ «Про облікову політику», в якому відображені всі елементи облікової політики Університету.

Розподіл обов'язків та повноважень посадових осіб відповідальних за організацію та ведення бухгалтерського обліку в Житомирському державному університеті ім. І. Франка наведено в додатку Л.

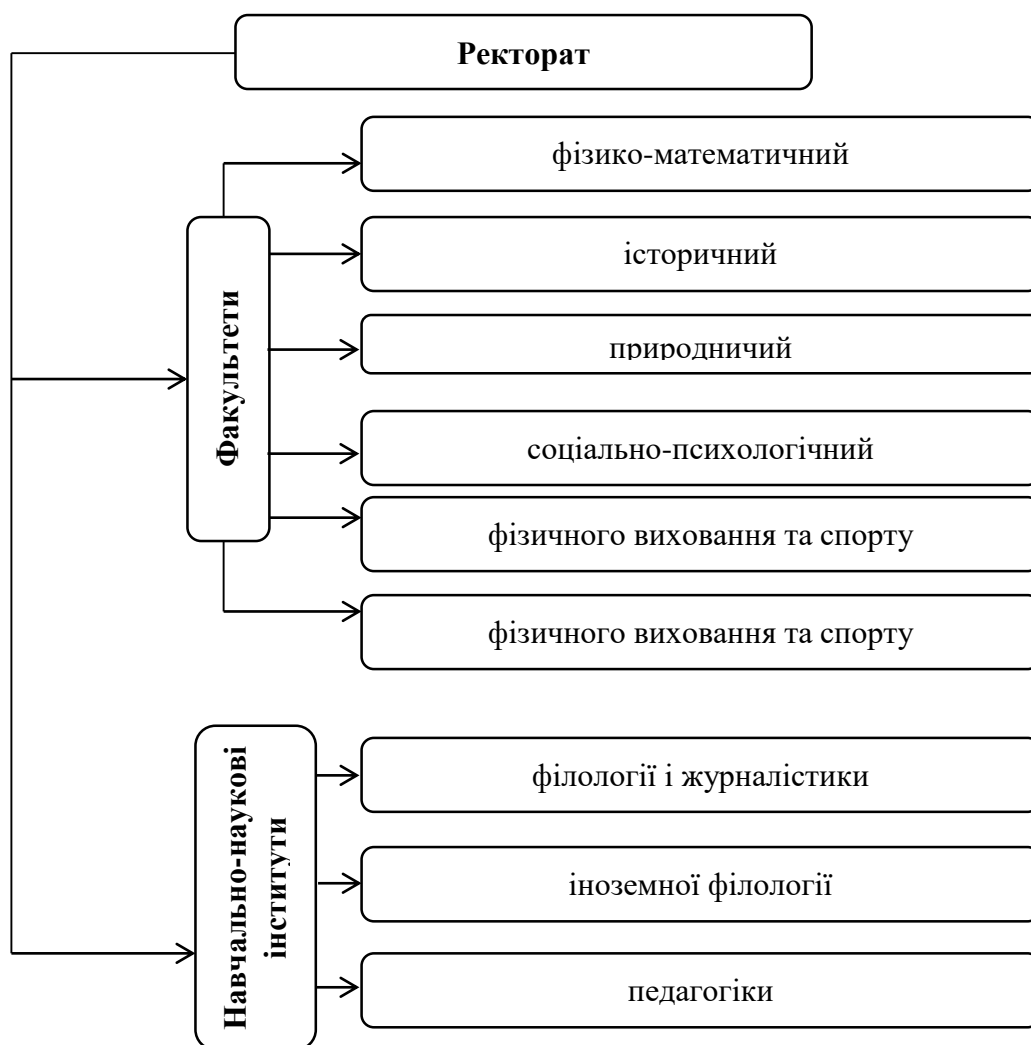

Рис. 1.4 Організаційна структура Житомирського державного університету ім. І. Франка

Розглянемо структуру активів досліджуваної бюджетної установи та місце запасів в їх складі (рис. 1.5):

Як видно із рисунку 1.5, найбільшу питому вагу в структурі активів Житомирського державного університету ім. І. Франка займають основні засоби. Так, їх балансова вартість склала в 2018 році – 88730485 грн, а в 2020 році – 90980077 грн. Що стосується запасів, то вони також займають значну питому вагу, після грошових коштів. Так, їх вартість у 2018 році становила 1090952 грн, у порівнянні із 2020 роком – 12667689 грн. Тобто прослідковується динаміка по перманентному збільшенню в динаміці вартості активів досліджуваної бюджетної установи.

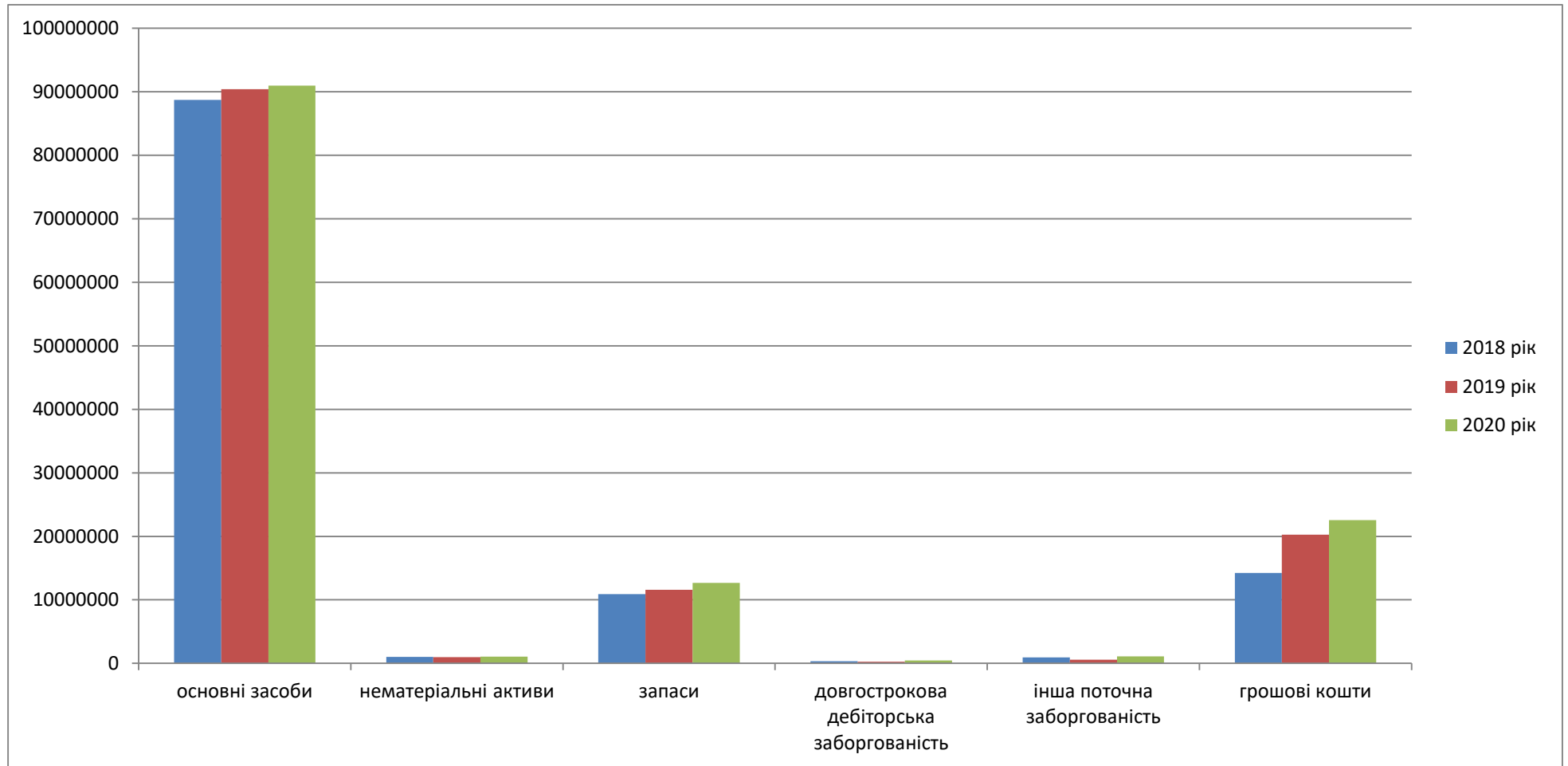

Рис.1.5 Структура активів Житомирського державного університету ім. І. Франка за 2018-2020 роки, грн. коп

Розглянемо структуру видатків Житомирського державного університету ім. І. Франка за допомогою таблиці 1.2:

Таблиця 1.2

Надходження та витрачання коштів за запаси (послуги, роботи) в Житомирському державному університеті ім. І. Франка за на 2020-2021 роки, грн. коп.

Період	Затверджено кошторисом	Надійшло за поточний період	Касові видатки за звітний період	Фактичні видатки за звітний період
2018 рік	78564103,0	78564103,0	78564103,0	78561891,78
2019 рік	88632801,0	88632801,0	88632801,0	88621191,89
2020 рік	91450094,0	91450094,0	91450094,0	91459884,25

Як свідчать дані таблиці фактичні видатки за попередні рік завжди менші за наступний. Так, фактичні видатки 2019 року більші на 10059300,11 грн за 2018 рік, а фактичні видатки 2020 року більші на 2838691,64 грн за 2019 рік.

Для наочного відображення розміру фактичних видатків Житомирського державного університету ім. І. Франка за 2018-2020 роки побудуємо діаграму (рис. 1.6):

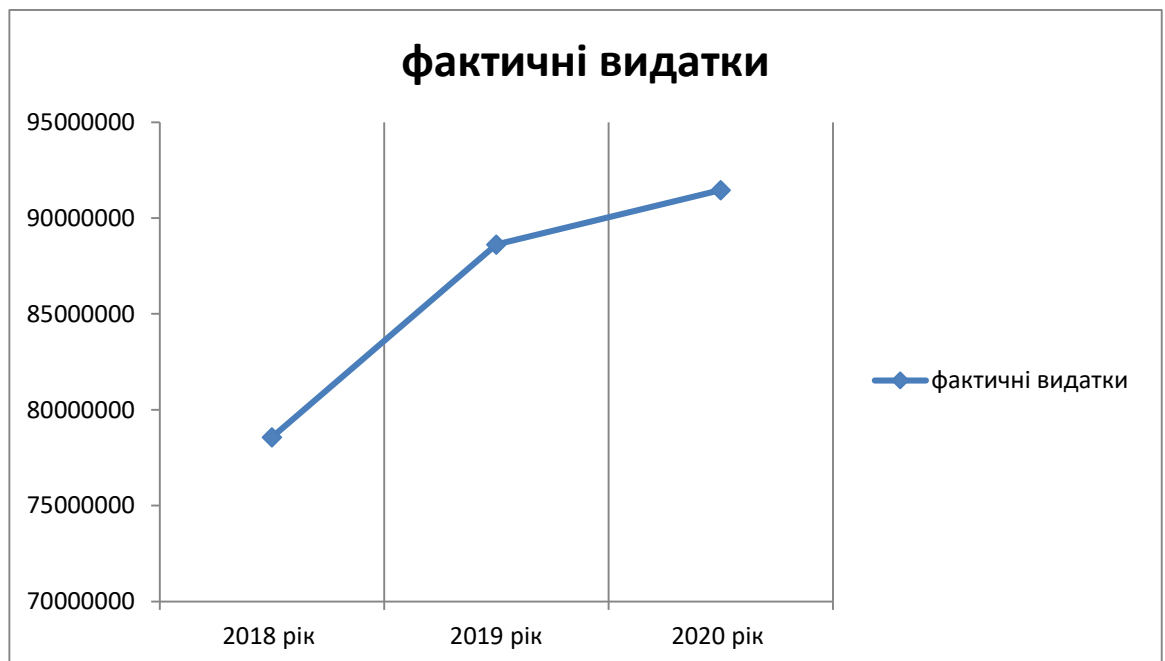

Рис. 1.6 Динаміка розміру фактичних видатків Житомирського державного університету ім. І. Франка за 2018-2020 роки

Таким чином, специфіка діяльності розглянутої бюджетної установи прямо впливає на порядок надходження, зберігання та вибуття запасів, визначає їх номенклатуру, порядок оцінки та відображення в системі бухгалтерського обліку, а також застосування методів контролю.

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК І КОНТРОЛЬ НАДХОДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЗАПАСІВ

2.1 Завдання та роль обліково-контрольної системи щодо управління надходженням та використанням запасів

Житомирський державний університет ім. І. Франка є навчальним закладом, для здійснення діяльності якого (освітньої, наукової, технічної) необхідна великість запасів різноманітної номенклатури. Роль запасів в діяльності Університету дуже важлива, адже в організаційній структурі суб'єкта господарювання є такі підрозділи, які без запасів не можуть належним чином здійснювати свою діяльність (наприклад, адміністративно-господарська частина, експлуатаційно-технічний відділ, гуртожитки та ін.). Питома вага запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка за 2020 рік представлена на рис. 2.1:

Витяг із річного плану закупівель Житомирського державного університету ім. І. Франка наведено в додатку М.

В зв'язку з цим ефективність управління запасами в Університеті прямо залежить від правильності організації обліково-контрольної системи. Спрямування організації обліку запасів пов'язане із надходженням, порядком зберігання (ведення складського обліку) та вибуття запасів. Схематично це можна відобразити наступним чином (рис.2.2):

Рис. 2.1 Питома вага запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка за 2020 рік

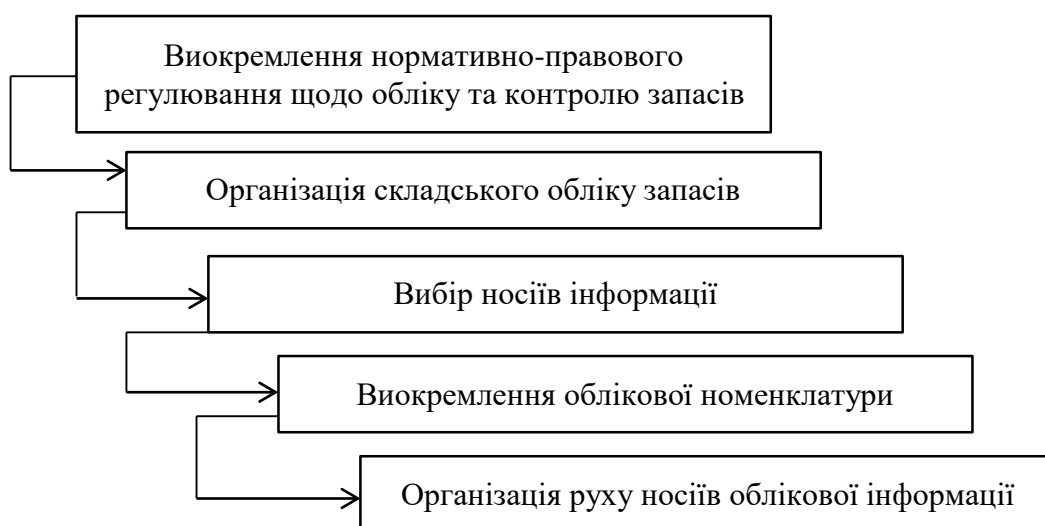

Рис. 2.2 Спрямування організації обліку запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка

Перед обліково-контрольною системою досліджуваної бюджетної установи ставляться ряд завдань, виконання яких забезпечує ефективність управління їх рівнем (рис. 2.3):

Рис. 2.3 Завдання обліково-контрольної системи Житомирського державного університету ім. І. Франка щодо запасів

В досліджуваній бюджетній установі велика увага приділена порядку формування облікової політики, одним із елементів якої служить оцінка запасів. В Житомирському державному університеті ім. І. Франка оцінка запасів здійснюється відповідно до положень НП(С)БО 123 «Запаси» (рис.2.4):

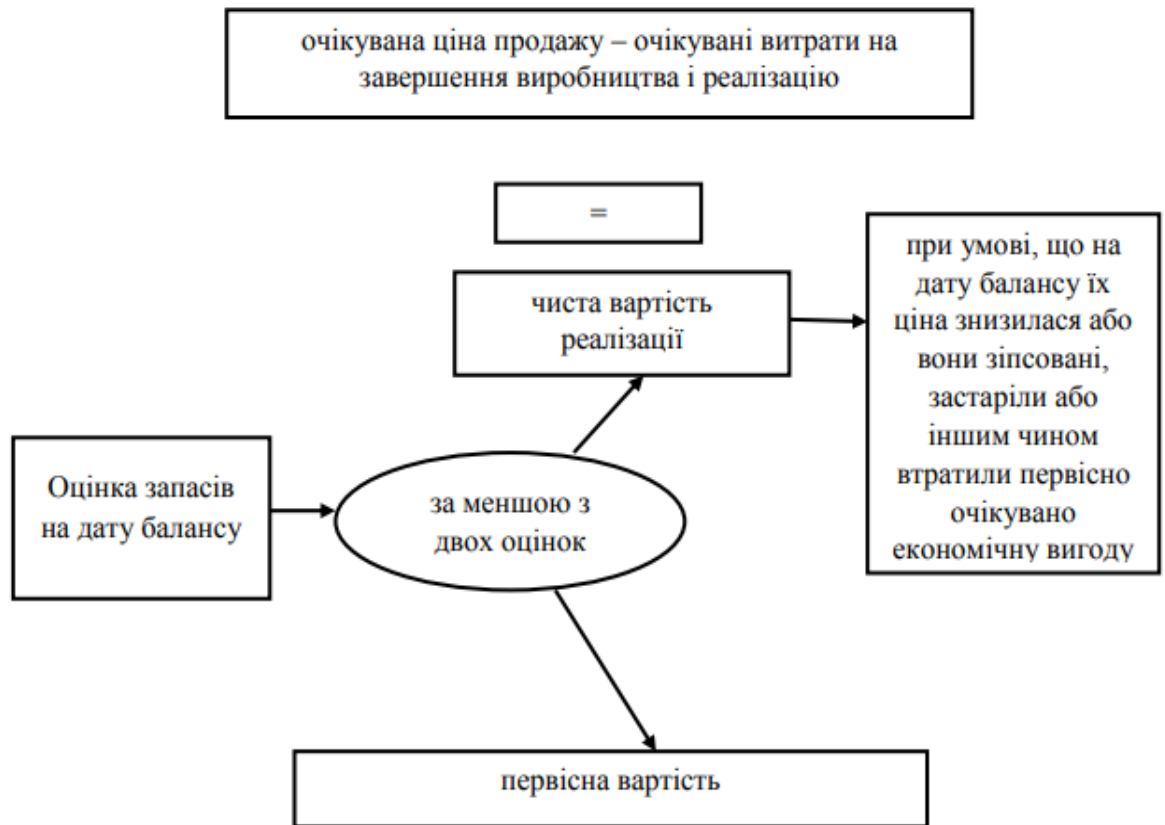

Рис. 2.4 Оцінка запасів в Університеті

При вибутті запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка їх оцінюють за середньозваженою собівартістю. Середньозважена собівартість визначається щомісячно. Переоцінка запасів в досліджуваній бюджетній установі не проводиться. Одиницею запасів є найменування їх номенклатурної одиниці. В разі централізованої закупівлі відповідних запасів Міністерством освіти і науки України, саме міністерство встановлює одиницю обліку запасів з метою забезпечення єдності підходів до сукупності закладів освіти та бюджетних установ, що підпорядковуються Міністерству освіти і науки України.

В досліджуваній бюджетній установі встановлений порядок відображення в обліку та розподілу транспортно-заготівельних витрат. Їх сума накопичується на окремому аналітичному рахунку за окремими видами запасів з придбанням яких і пов'язано виникнення ТЗВ.

При надходженні запасів в Житомирський державний університет ім. І. Франка відбувається їх оприбуткування на склад, із подальшим розподілом і передачею між структурними підрозділами бюджетної установи.

2.2 Облік надходження та використання запасів в підприємствах державного сектору економіки

Для потреб управління запасами запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка належним чином організована система їх аналітичного обліку. Так, аналітичний облік запасів в досліджуваній бюджетній установі ведеться за назвою, сортом, видом запасів, а також в розрізі МВО. В ході ведення аналітичного обліку запасів в Університеті використовуються типові форми первинних документів (рис 2.5):

Рис. 2.5 Типові форми первинних документів, що використовуються для ведення аналітичного обліку запасів в Університеті

Дані бухгалтерського обліку щодо запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка зберігаються на відповідних носіях. Схематично рух носіїв даних бухгалтерського обліку щодо запасів можна відобразити за допомогою рис. 2.6:

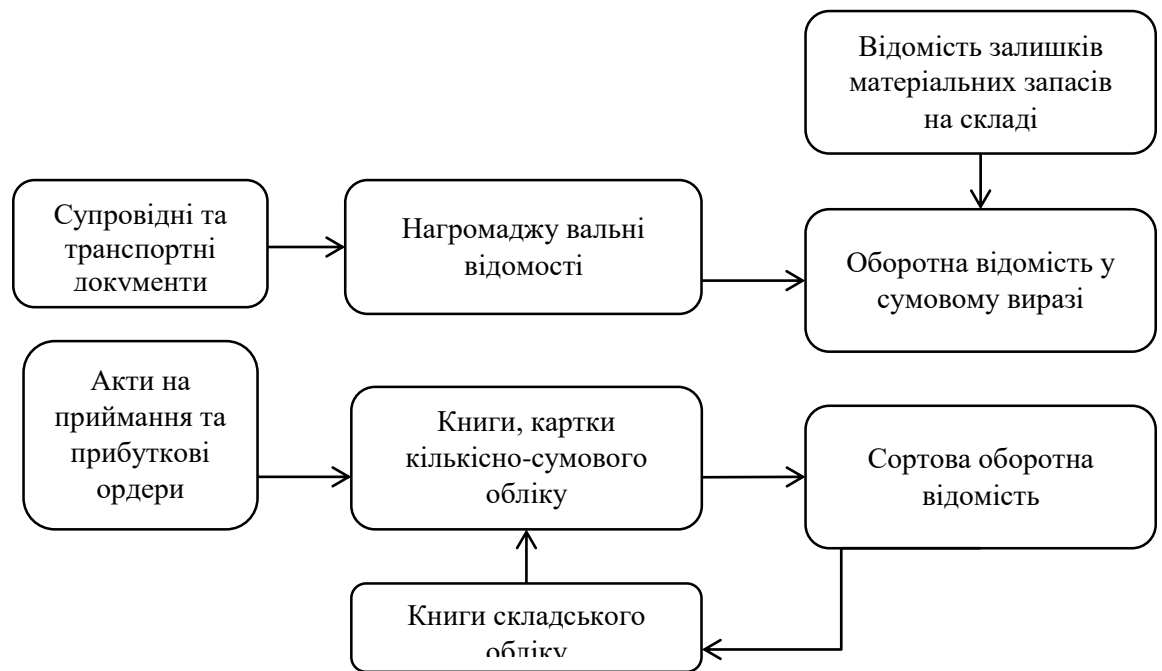

Рис. 2.6 Рух носіїв облікової інформації щодо запасів

В Житомирському державному університеті ім. І. Франка розроблений графік документообороту у вигляді додатку до наказу «Про облікову політику». Витяг графіку документообороту наведено в додатку Н.

У якості запасів в Університеті також обліковуються МШП. Для документального оформлення надходження, зберігання та вибуття МШП використовуються наступні форми первинних документів:

- картка обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів;
- акт вибуття малоцінних та швидкозношуваних предметів;
- особова картка з обліку спецодягу, спецвзуття та запобіжних пристроїв;
- відомість обліку видачі (повернення) обліку спецодягу, спецвзуття та запобіжних пристроїв;
- акт на списання малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Для зберігання запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка належним чином організований складський облік, а саме в спеціально обладнаних приміщеннях із застосуванням спеціального приладдя. Приладдя використовується для забезпечення точності прийняття

та відпуску запасів на складі. Ведення складського обліку відбувається із застосуванням кількісно-сумового методу обліку запасів (додаток О).

Для узагальнення інформації про запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка використовується ряд синтетичних рахунків:

Таблиця 2.1

Рахунки, що використовуються в Житомирському державному університеті ім. І. Франка для ведення синтетичного обліку запасів*

№	Рахунок	Субрахунки
1	15 «Виробничі запаси»	<i>151 «Виробничі запаси розпорядників бюджетних коштів»</i> 1511 «Продукти харчування» 1513 «Будівельні матеріали» 1514 «Пально-мастильні матеріали» 1515 «Запасні частини» 1518 «Інші виробничі запаси» <i>152 «Виробничі запаси державних цільових фондів»</i> 1511 «Продукти харчування» 1513 «Будівельні матеріали» 1514 «Пально-мастильні матеріали» 1515 «Запасні частини» 1518 «Інші виробничі запаси»
2	18 «Інші нефінансові активи»	<i>181 «Інші нефінансові активи розпорядників бюджетних коштів»</i> 1811 «Готова продукція» 1812 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» <i>182 «Інші нефінансові активи державних цільових фондів»</i> 1811 «Готова продукція» 1812 Малоцінні та швидкозношувані предмети»

*Робочий план рахунків сформований на основі Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі [37]

Рахунки для обліку запасів є активними. По дебету рахунків 15 «Виробничі запаси» та 18 «Інші не фінансові активи» буде обліковуватися надходження запасів до Університету, по кредиту рахунків – їх вибуття.

За допомогою субрахунків 151 «Виробничі запаси розпорядників бюджетних коштів» та 181 «Інші не фінансові активи розпорядників бюджетних коштів» обліковуються запаси придбані за рахунок загального фонду, а за допомогою субрахунків 152 «Виробничі запаси державних

цільових фондів» та 182 «Інші не фінансові активи державних цільових фондів» - за рахунок спеціального фонду.

Типова кореспонденція рахунків, що складається наведена в додатку П.

Основним узагальнюючим документом в Університеті є Головна книга, записи в яку роблять на підставі меморіальних ордерів (рис. 2.7):

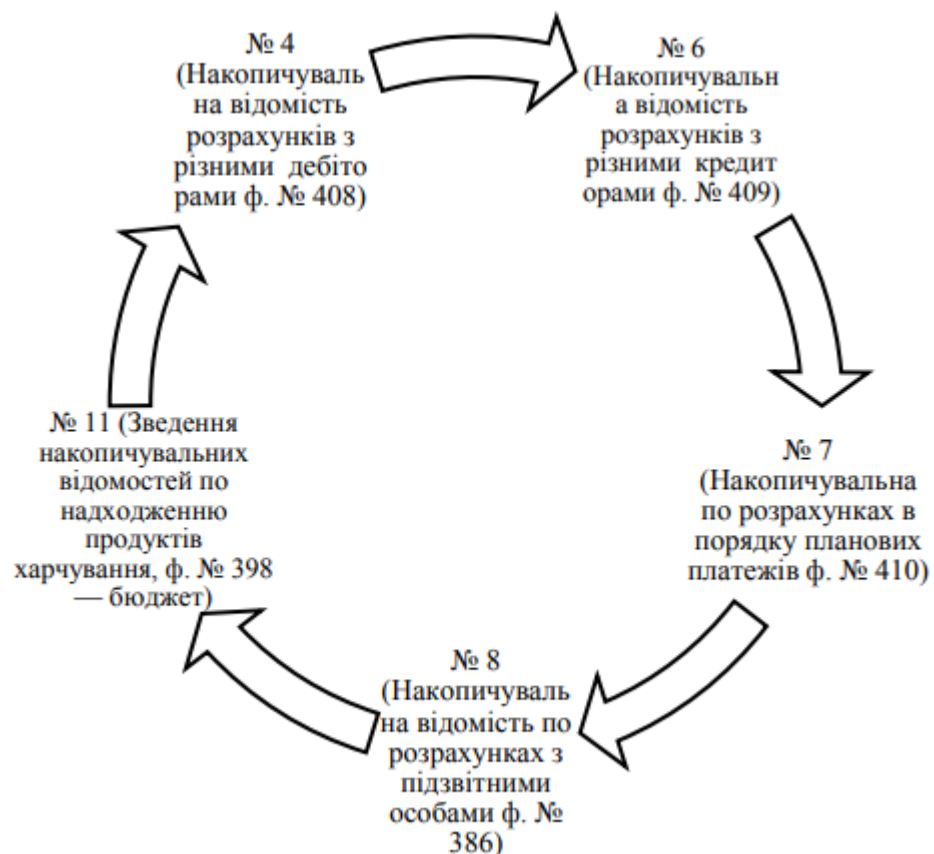

Рис. 2.7 Меморіальні ордери для обліку надходження, зберігання та вибуття запасів

Таким чином облік запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка ведеться відповідно до чинних нормативно-правових актів та відповідає основним вимогам управління бюджетною установою.

2.3 Система та інструменти контролю за надходженням та використанням запасів

Для Житомирського державного університету ім. І. Франка важливою є організація ефективної системи контролю за порядком надходження, зберігання та вибуття запасів. Адже підтверджена ефективність системи контролю запасів дає змогу керівництву університету бути впевненими в раціональності їх витрачання та запобігати нецільовому використанню запасів або зловживанню посадовими особами своїми обов'язками.

В загальному система контролю запасів спрямована на (рис. 2.8):

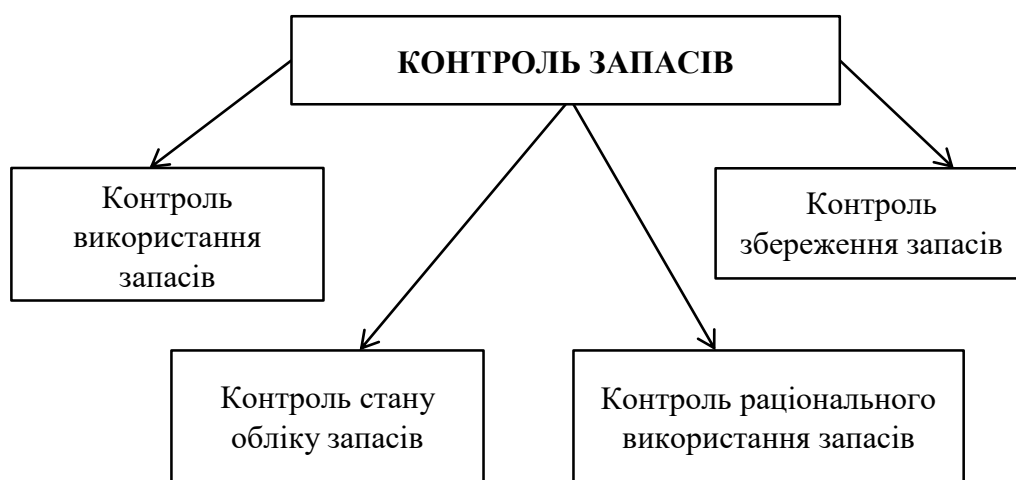

Рис. 2.8 Спрямування системи контролю запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка

Основним методом контролю в досліджуваній установі державного сектору економіки є інвентаризаційна перевірка. Інвентаризація запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка проводиться щороку, починаючи із видачею наказу ректором університету 1 жовтня поточного року. Інвентаризація має бути завершена до 31 грудня. В графіку проведення інвентаризації вказуються дати її проведення в розрізі окремих об'єктів обліку. Випадки обов'язкового проведення інвентаризаційних перевірок наведено в додатку Р.

Головною метою інвентаризаційної перевірки є встановлення достовірності облікових даних щодо запасів, що обліковуються на балансі установи, а також знаходяться на тимчасовому зберіганні. При цьому встановлюється та документально засвідчується їх наявність, порядок зберігання та проведення оцінки. При інвентаризації враховуються особливості організації аналітичного обліку в університеті та здійснюється контрольна перевірка за місцями зберігання запасів та в розрізі матеріально-відповідальних осіб.

Для проведення інвентаризаційної перевірки в Житомирському державному університеті ім. І. Франка створена інвентаризаційна комісія, в обов'язки якої входить огляд, підрахунок, зважування, обмір запасів.

Рис.2.9 Етапи проведення інвентаризації запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка

Реєстрація результатів проведеної інвентаризації здійснюється у інвентаризаційних описах за відповідним найменуванням із вже існуючим номенклатурним номером, ціни, одиниці виміру, групи, виду та кількості, які

були попередньо встановлені під час інвентаризації, та відповідно даними обліку [7].

Методика проведення інвентаризаційної перевірки відображена в додатку С. Після завершення інвентаризаційної перевірки ректор Житомирського державного університету ім. І. Франка протягом 5 робочих днів затверджує протокол інвентаризаційної комісії. Протокол при цьому являється документальним підтвердження можливості подальшого відображення виявлених інвентаризаційних різниць в системі бухгалтерського обліку та, в подальшому, у звітних формах.

Порядок формування розбіжностей між даними обліку та фактичними даними щодо запасів наведено в п. 4 розділу IV Положення № 879.

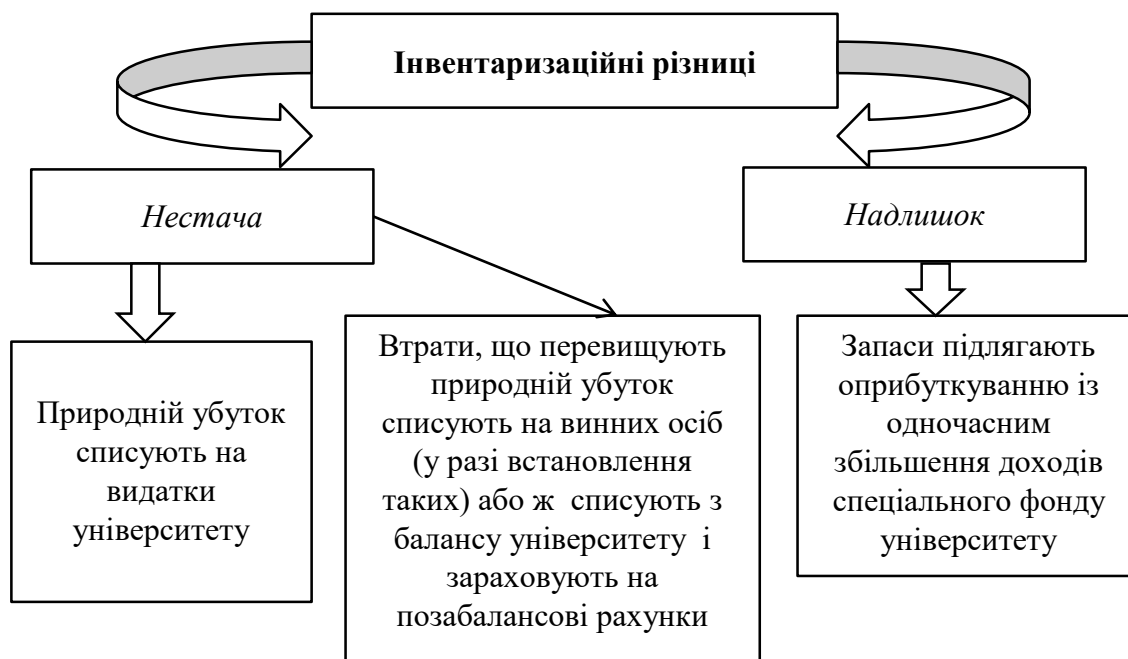

Рис.2.10 Порядок формування розбіжностей між даними обліку та фактичними даними щодо запасів [38]

Порядок оцінки надлишків та нестач запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка, що виявляються в ході проведення інвентаризаційної перевірки представлено на рис. 2.11 та рис. 2.12:

Рис.2.11 Порядок оцінки надлишків запасів в Університеті

Рис.2.12 Порядок оцінки нестач запасів в Університеті

Надлишки обліковуються у складі доходів на рахунку 7112 «Дохід від оприбуткування активів раніше не врахованих в балансі». Нестачі до моменту виявлення винних осіб обліковують на рахунку 073 «Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей розпорядників бюджетних коштів», після їх встановлення – на рахунку 2115 «Розрахунки з відшкодування завданих збитків». Відшкодування завданого збитку матеріально-відповідальною особою проводиться в межах середнього місячного заробітку.

Також в ході проведення інвентаризаційної перевірки можуть виявлятися факти виникнення пересортиці. Причиною виникнення

пересортиці в досліджуваному підприємстві державного сектору економіки є не правильне приймання запасів або ж неправильне оформлення внутрішнього переміщення.

Кореспонденція рахунків по врегулюванню виявлених інвентаризаційних різниць в Житомирському державному університеті ім. І. Франка за 2020 рік наведена в додатку Т.

Також діяльність Житомирського державного університету ім. І. Франка підлягає зовнішній перевірці, аудиторській перевірці зокрема. За досліджуваний період з 2018 по 2020 роки аудиторської перевірки не було. Відповідно до плану проведення перевірок, вона запланована на січень 2022 року і буде проводитися Державною аудиторською службою України міста Житомира.

Таким чином, контроль запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка ґрунтується на даних бухгалтерського обліку. Інвентаризація, як основний метод контроль, що використовується в досліджуваному підприємстві державного сектору економіки, в повній мірі забезпечує збереженість майна та раціональність використання запасів.

ВИСНОВКИ

В ході проведених наукових досліджень в представленій кваліфікаційній роботі теоретико-методологічних та практичних аспектів обліку та контролю запасів в підприємстві державного сектору економіки нами було зроблено наступні висновки:

1. Запаси є важливим об'єктом обліку та контролю, так як вони мають значну питому вагу в структурі активів державних установ та забезпечують безперервність їх функціонування. Основним нормативно-правовим актом, що регулює порядок ведення обліку запасів є НПСБОДС 123 «Запаси». Введення в дію даного стандарту обліку дало можливість адаптувати вітчизняну облікову практику до міжнародних стандартів обліку та забезпечує необхідний рівень ефективності інформаційного забезпечення управління державними фінансами.

2. Проведений аналіз чинних нормативно-правових актів, що регулюють порядок ведення обліку запасів в державному секторі економіки дає можливість стверджувати, що відбувається часта зміна окремих їх положень. Це негативно відображається на правильності ведення бухгалтерського обліку, в тому числі стосовно запасів. Для посилення контрольної функції системи управління вважаємо за доцільне запровадити внутрішню систему контролю. Саме превентивні заходи системи внутрішнього контролю будуть запобігати виникненню помилок.

3. Важливою складовою організації обліку запасів є проведення їх оцінки на момент їх надходження та вибуття. Оцінка запасів при їх вибутті наводиться в наказі «Про облікову політику» конкретного підприємства державного сектору економіки. Запаси державного сектору економіки оцінюються, за однакових умов, призначення та використання, один метод оцінки запасів. При оприбуткуванні запасів їх оцінюють пріоритетно за первісною вартістю, при вибутті – метод ФІФО.

4. Для відображення реальної оцінки запасів в ході їх зберігання в установах доцільним є проведення переоцінки їх вартості за умови перевищення встановленого критерію суттєвості. Обов'язково в ході переоцінки необхідно враховувати індекс інфляції.

5. Для забезпечення належного рівня ефективності системи управління запасами в підприємствах державного сектору економіки, необхідною є взаємодія функцій обліку та контролю. Інтеграція цих двох функцій управління буде формувати необхідну інформаційну базу, на якій будуть ґрунтуватися управлінських рішень, за допомогою використання облікових, аналітичних та контрольних процедур.

6. Проведений аналіз балансових показників засвідчив, що найбільшу питому вагу в структурі активів Житомирського державного університету ім. І. Франка займають основні засоби. Так, їх балансова вартість склала в 2018 році – 88730485 грн, а в 2020 році – 90980077 грн. Що стосується запасів, то вони також займають значну питому вагу, після грошових коштів. Так, їх вартість у 2018 році становила 1090952 грн, у порівнянні із 2020 роком – 12667689 грн. Тобто прослідковується динаміка по перманентному збільшенню в динаміці вартості активів досліджуваної бюджетної установи.

7. В університеті сформована облікова політика. Відповідно до її положень при вибутті запаси оцінюються за середньозваженою собівартістю, яка визначається помісячно. Переоцінка запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка не проводиться. Одиницею запасів є найменування їх номенклатурної одиниці. В разі централізованої закупівлі відповідних запасів МОН, саме міністерство встановлює одиницю обліку запасів з метою забезпечення єдності підходів до мережі навчальних закладів та бюджетних установ, які належать до сфери управління МОН. Аналітичний облік запасів ведеться за назвою, сортом, видом запасів, а також в розрізі МВО. Для відображення надходження, зберігання та вибуття запасів в університеті використовуються типові форми первинних документів.

8. В університеті належним чином організований порядок ведення обліку та розподілу ТЗВ. Так, їх сума накопичується на окремому аналітичному рахунку за окремими видами запасів з придбанням яких і пов'язано виникнення ТЗВ.

9. Складський облік в досліджуваному підприємстві державного сектору економіки ведеться із застосуванням спеціального приладдя, для забезпечення точності прийняття та відпуску запасів на складі в спеціально обладнаних приміщеннях. Ведення складського обліку відбувається із застосуванням кількісно-сумового методу обліку запасів.

10. Основним методом контролю за порядком оприбуткування, зберігання та списання запасів є інвентаризація. За допомогою даного методу перевіряється фактична наявність запасів, виявляються факти зловживань посадовими особами своїми службовими обов'язками, нераціонального або ж нецільового використання запасів, а також фактів надлишку запасів. Врегулювання виявлених інвентаризаційних різниць дає змогу формувати достовірні звітні показники.

11. В інноваційному проекті з організації обліку та контролю надходження та використання запасів наведено можливі шляхи удосконалення обліку та контролю запасів в Житомирському державному університеті ім. І. Франка, а саме: удосконалено документальне оформлення господарських операцій, що дасть змогу підвищити релевантність обліково-контрольних даних, а також розроблена модель комплексної автоматизації облікового процесу, що знизить трудомісткість облікових робіт, буде сприяти підвищенню ефективності процесу прийняття управлінських рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авер'янова Є. Облік запасів : практик. Керівництво / Є. Авер'янова. Дніпропетровськ : Баланс –Клуб. 2018. 176 с.
2. Адамик О.В. Інформаційні технології в комп'ютерних системах бухгалтерського обліку: проблеми організації даних та їх потоків. *БІЗНЕСІНФОРМ*. 2020. №10. С. 348
3. Атамас П. Облік у Бюджетних установах : [навчальний посібник для студента] / П. Атамас. 2009. 288 с
4. Бабічева. Облік та контроль наявності, стану та використання запасів в бюджетних установах. URL: <http://www.twirpx.com/file/580884/>.
5. Багрій К. Л. Особливості аналізу ефективності використання матеріальних запасів підприємства. *Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет*. Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Вип. 7(25): Ч. 1. Луцьк, 2021. С. 50–58.
6. Бенько М. М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку: монографія / М. М. Бенько. К. : КНТЕУ, 2010. 335 с.
7. Білик М. С., Кіндрацька Г. І., Кобилух О. Я. Ідентифікація запасів в управлінні логістичною системою. *Вісник національного університету «Львівська політехніка»*. 2010. № 669. С. 254–261.
8. Булгакова С. Фактори впливу на обсяг і структуру бюджетних видатків. *Казна України*. 2012. №3 (18). С. 6
9. Бухгалтерський облік та внутрішній аудит в державному секторі : у 3 ч. Ч. 3: Фінансовий облік у державному секторі: міжнародний підхід / Л. Г. Ловінська, С. В. Свірко, Т. І. Єфименко, О. О. Канцуров ; за заг. ред. М. В. Кужельного. К.: УАСБА, 2009. 479 с
10. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI, зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

11. Гевлич Л. Л. Наявні результати та перспективи подальшого реформування вітчизняного бюджетного обліку. *Фінанси, учет, банки*. 2020. Вып. 1 (20). С. 85–92.
12. Гевлич Л. Л. Застосування облікової політики як засобу підвищення ефективності бюджетного обліку. *Фінанси, учет, банки*. 2012. Вып. 1 (18). С. 42–49.
13. Гуцайлюк Л.О., Сопко В.В., Іванченко Ю.М. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: первинні документи і облікові реєстри: Навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 160 с.
14. Данилюк І. В. Аналіз сучасного стану нормативно-правового підґрунтя модернізації бухгалтерського обліку в державному секторі економіки. *Фінансовий простір*. 2015. №1(17). С. 151-157.
15. Даценко Г. В. Внутрішній та зовнішній фінансовий контроль виконання кошторису бюджетної установи. Значення концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю у реформуванні системи ДВК. *Економіка України*. 2013. № 9. С. 23 - 30
16. Джога Р. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: [навчальний посібник для студента] / Р. Джога. 2011. 384 с.
17. Дікань Л. В. Контроль у бюджетних установах / Л. В. Дікань. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2010. 408 с.
18. Дорошенко О. Трансформація об'єктів бухгалтерського обліку в бюджетних установах у контексті модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2016. Вип. 88(2). С. 272-279.
19. Дорошенко О. О. Система внутрішнього контролю та її елементи як об'єкти дослідження в процесі аудиту фінансово-господарської діяльності бюджетних установ. *Економічний аналіз. Збірник наукових праць кафедри економічного аналізу Тернопільського національного економічного університету*. Вип.4, Тернопіль: ТНЕУ, 2009. С.73-76

20. Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету: наказ Міністерства фінансів України № 333 від 12 березня 2012 року. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE20769.html
21. Інструкція щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету : наказ Міністерства фінансів України від 12.03.2012 р. № 333, зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0456-12>
22. Зорій, Н. М. Контроль в бюджетній сфері [Текст] : навч. посіб. / Н. М. Зорій, Н. Г. Мельник. Тернопіль : Економічна думка, 2007. 160 с.
23. Кащена Н. Б., Цуконова О. В. Удосконалення методики аналізу виробничих запасів підприємства. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2011. № 2. С. 128–135.
24. Коваль Л. В., Левчук М. С. Особливості формування облікової політики в бюджетних установах. *Агросвіт*. 2019. № 10. С. 61–67
25. Коритник Л. П. Запаси бюджетних установ: новації облікової теорії та практики / Коритник Л. П., Клименко О. В. 2016. 219 с.
26. Кудіна І. О. Формування облікової політики бюджетних установ: організаційно-методичний аспект. *Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту*. Сер.: Економіка і управління. 2020. Вип. 26. С. 269-275
27. Куліш О. М. Облік доходів і видатків спеціального фонду бюджетних установ. *Управління розвитком*. 2012. №3. С. 113 – 115.
28. Лучко М.Р. Контроль у державному секторі економіки / Лучко М.Р., Хорунжак Н.М., Зорій Н.Я. Тернопіль, ТНЕУ, 2015. 287 с.
29. Лучко М.Р. Організація інформаційних систем і технологій обліку в бюджетних установах / М.Р. Лучко, М.Н. Хорунжак. Тернопіль: Видавець Стародубець В.О., 2002. 178 с.
30. Метелиця В.М. Проблемні питання модернізації обліку в державному секторі України. *Облік і фінанси АПК*: наук.-виробн. журнал.

2009. № 4. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Oif_apk/2009_4/18_Metel.pdf

31. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів суб'єктів державного сектору : наказ Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 року № 11 URL: <https://buhgalter.com.ua>.

32. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси»: наказ Міністерства фінансів України від 12 жовтня 2010 року № 1202. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z1019-10>

33. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 “Подання фінансової звітності” : наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2009 р. № 1541, зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0103-10/paran16#n16>

34. Облік у бюджетних установах : [навчальний посібник] / [О. Артюх, В. Максимова, Т. Черкашина]. Одеса: ОНЕУ: Ротапринт, 2013. 264 с.

35. Писаренко Т.М. Особливості організації обліку у бюджетних установах. *Економічні науки*. Серія: Облік і фінанси. 2013. Вип. 10(2). С. 193-202.

36. Писарчук О. В. Послідовність формування облікової політики бюджетної установи. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету*. Економічні науки. 2011. Вип. 20(1). С. 199-204

37. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : наказ Міністерства фінансів України 31.12.2013 р. № 1203. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14>

38. Положення про інвентаризацію активів в зобов'язань: наказ Міністерства фінансів України від 2.04.2014 № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>

39. Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2015 р. № 1219 зі змінами. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16>

40. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р.№ 996-ХІУ ВР, зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

41. Про бюджетну класифікацію : наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 р. № 11, зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11>

42. Про затвердження форм карток і книг аналітичного обліку бюджетних установ та порядок їх складання : наказ Державного казначейства України від 06.10.2000 р. № 100 зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0747-00>.

43. Про затвердження Інструкції про форму меморіальних ордерів бюджетних установ та порядок їх складання : наказ Державного казначейства України від 27.07.2000 р. № 68 зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0570-00>

44. Про затвердження Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України : наказ Міністерства фінансів України від 02.03.2012 р. № 309 зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0419-12>

45. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : наказ МФУ від 02.09.2014 р. № 879. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>

46. Савченко Н.М. Особливості формування облікової політики в неприбуткових організаціях. *Бухгалтерський облік, оподаткування та контроль в умовах міжнародної економічної інтеграції*: збірник тез доповідей всеукр. наук.- практ. конф. (10 жовтня 2019 р.) / відп. ред. Є.В. Калюга. К.: НУБіП України, 2019. С. 143 – 145

47. Савченко Н. М., Савченко Р.О. Внутрішній контроль: проблеми та перспективи. *Ефективна економіка*. 2019. № 9. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7288>

48. Савченко Н.М. Запаси: особливості обліку і контролю. *Наукові горизонти*, 2018, № 6 (69). С. 47 – 53
49. Савченко Н.М. Актуальні питання формування та обліку виробничих запасів. *Актуальні проблеми сьогодення у сфері фінансів, обліку та аудиту* : тези доповідей інтернет - конференції, 24-25 травня 2018 р. Хмельницький : ХКТЕІ, 2018. С. 223 – 227
50. Сарапіна О. А., Єремян О. М. Організація бухгалтерського обліку в установах державного сектору економіки: теоретико-методологічні та практичні підходи. *Вісник Черкаського університету*. 2019. № 1. С. 131-143
51. Свірко С. Бухгалтерський облік у бюджетних установах : *Методологія та організація [Текст] : монографія / С. Свірко; Міністерство освіти і науки України, КНЕУ ім. Вадима Гетьмана. К. : КНЕУ, 2006. С. 243.*
52. Сушко Н.І. Запаси: бухгалтерський облік згідно НП(С)БОДС 123. *БАЛАНС-БЮДЖЕТ*, №17 (533), 27 квітня 2015 р. С. 19–26.
53. Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами : наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2015 р. № 1219, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 січня 2016 р. за № 86/28216. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0086-16/para4#n4>
54. Федченко Т. В. Теоретичні аспекти аналізу виробничих запасів підприємства. *Перспективные инновации в науке, образовании, производстве и транспорте*. Сборник научных трудов SWorld. Материалы международной научнопрактической интернет конференции (19 по 30 июня 2012 г.). Выпуск 2. Том 19. Одесса: КУПРИЕНКО, 2012. С. 107 - 111
55. Хорунжак Н. М. Теорія та методологія обліку у бюджетних установах в умовах інформатизації суспільства : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 248 с.

56. Черкашина Т.В., Черкашин А.Д. Облік запасів за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку для державного сектору. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018, Випуск 6 (17). С. 760-765